

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЦИВІЛЬНА БЕЗПЕКА»

Ступінь освіти	Бакалавр
Освітня програма	«Політологія»
Тривалість викладання	7 семестр, 14 чверть
Заняття:	
Лекції	2 години на тиждень
Практичні	1 година на тиждень
Мова викладання	українська

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»:

<https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=3350>

Консультації: за окремим розкладом, погодженим зі здобувачами вищої освіти

Онлайн-консультації: Microsoft Teams – група «Цивільна безпека»

Інформація про викладачів:

	Наумов Микола Миколайович
	Посада: Доцент кафедри
	Вчена ступінь: кандидат технічних наук
	Вчене звання: доцент
	Персональна сторінка: https://aop.nmu.org.ua/ua/spivrob_kaf/prepods/naumov/
	E-mail: Naumov.m.m@nmu.one

1. Анотація до курсу

Дисципліна “Цивільна безпека” вивчається студентами з метою набуття знань, умінь та компетенцій для здійснення ефективної професійної діяльності шляхом забезпечення оптимального управління безпекою праці на підприємствах (об’єктах господарської, економічної та науково-освітньої діяльності та інших), формування у студентів відповідальності за особисту та колективну безпеку і усвідомлення необхідності обов’язкового виконання в повному обсязі всіх заходів гарантування безпеки праці на робочих місцях

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – надання знань, умінь, компетенцій для здійснення ефективної професійної діяльності шляхом формування здатності до ініціативності, відповідальності та навичок безпечної діяльності відповідно до профілю професійної діяльності, а також необхідного рівня індивідуального та колективного рівня безпеки у надзвичайних ситуаціях природного і техногенного характеру.

Завдання курсу:

- Знання та розуміння: функцій держави, форм реалізації цих функцій; правових основ цивільної безпеки, охорони праці; основних принципів дотримання цивільної безпеки
- Здатність до організації контролю за додержанням вимог законодавства у сферах цивільної та техногенної безпеки та охорони праці
- Здатність до розуміння термінів та визначень понять у сфері цивільної безпеки, охорони праці, номенклатури класифікації та параметрів уражальних чинників
- джерел надзвичайних ситуацій
- Здатність до оцінювання ризику, джерела надзвичайних ситуацій та їх впливу, класифікації надзвичайних ситуацій
- Обирати та застосовувати методи визначення та контролю фактичних рівнів негативного впливу на людину і довкілля, а також робіт підвищеної небезпеки
- Здатність до спостереження, аналізу й оцінювання потенційної небезпеки об'єктів підвищеної небезпеки та потенційно небезпечних об'єктів, виробничих і технологічних процесів і устаткування для людини й навколишнього середовища
- Здатність до участі у проведенні сертифікації виробів, машин, матеріалів на відповідність вимогам безпеки
- Здатність обґрунтовувати необхідність та розробляти заходи, спрямовані на запобігання виникненню надзвичайних ситуацій, забезпечення захисту населення і територій від них та небезпеки, а також створення
- умов для забезпечення сталого функціонування суб'єктів
- господарювання і територій
- Здатність прогнозувати і оцінювати обстановку в зоні надзвичайної ситуації (аварії) та тактичні можливості підрозділів, що залучаються до ліквідування надзвичайної ситуації (аварії)
- Здатність обґрунтовано обирати та застосовувати методи й засоби спрямовані на припинення дії небезпечних чинників, що виникають у разі аварії, надзвичайної ситуації, рятування життя і збереження здоров'я
- людей і довкілля від небезпек
- Здатність до використання основних методів та засобів управління, зв'язку та оповіщення у надзвичайних ситуаціях

3. Результати навчання:

Після вивчення цієї дисципліни ви зможете:

- Використовувати положення законодавства та нормативно-правових актів з питань цивільної безпеки

- Виконувати функції, передбачені нормативно-правовими актами з цивільної безпеки при знаходженні в місці проживання та при професійній діяльності
- Виявляти шкідливі та небезпечні для людини та довкілля чинники й оцінювати їх вплив на працюючих та населення
- Визначати за нормативно-правовими актами гранично допустимі концентрації, величини чи рівні шкідливих чинників та відповідність стану довкілля, населених пунктів, виробничих приміщень, обладнання та параметрів технологічних процесів вимогам безпеки за окремими чинниками
- Оцінювати умови в місці проживання та умови праці на робочих місцях
- Здійснювати вибір та користуватися засобами колективного та індивідуального захисту
- Розробляти заходи з поліпшення умов та безпеки в місці проживання та на робочих місцях
- Вміти організувати роботи із запобігання (профілактики) виникненню НС на промислових об'єктах та з ліквідації їх наслідків
- Вміти здійснювати заходи з захисту працівників та зниження ризиків аварій.

4. Структура курсу

ЛЕКЦІЇ

1. Поняття про безпеку. Основні терміни та визначення
2. Законодавче та правове регулювання цивільної безпеки
3. Управління, нагляд і контроль за станом цивільної безпеки
4. Основні функції та завдання системи управління безпекою
5. Атмосферне повітря. Шкідливі речовини в повітрі населених пунктів і в робочій зоні виробничих приміщень
6. Мікроклімат житлових і виробничих приміщень⁷ Природне та штучне освітлення
7. Шум і вібрація
8. Іонізуючі та неіонізуючі випромінювання
9. Надзвичайні ситуації та їх наслідки
10. Організація й основні заходи у сфері цивільного захисту
11. Електробезпека
12. Пожежна безпека

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

1. Контроль вмісту шкідливих речовин у повітрі
2. Контроль метеорологічних умов
3. Контроль природного та штучного освітлення
4. Контроль шуму та вібрації
5. Дозиметричний контроль іонізуючих випромінювань
6. Первинні засоби пожежогасіння

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

Активованій акаунт університетської пошти (student.i.p.@nmu.one) на Офіс365.
На практичних заняттях необхідні MicroSoft Excel.

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно
75-89	добре
60-74	задовільно
0-59	незадовільно

6.2. Здобувач вищої освіти може отримати підсумкову оцінку з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та самостійної роботи складатиме не менше 60 балів.

Поточна успішність складається з успішності за два теоретичні модулі (кожен з них оцінюється максимально у 20 балів) та оцінок за виконання індивідуальних робіт (5 робіт сумарною оцінкою 60 балів).

Отримані бали за модульний контроль та індивідуальні завдання додаються і є підсумковою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни. Максимально за поточною успішністю здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням "Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті "Дніпровська політехніка". http://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/System_of_prevention_and_detection_of_plagiarism.pdf.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту і бути зареєстровані на дистанційний курс «Цивільна безпека» (<https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=3350>)

Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки на Офіс365.

Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком здобувача вищої освіти є робота з дистанційним курсом «Цивільна безпека» (<https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=3350>)

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту або на форум дистанційного курсу.

7.3. Політика щодо перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4. Відвідування занять

Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, відрядження, які необхідно підтверджувати документами у разі тривалої (два тижні) відсутності. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту. Якщо здобувач вищої освіти захворів, ми рекомендуємо залишатися вдома і навчатися за допомогою дистанційної платформи.

За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись дистанційно - в онлайн-формі, за погодженням з викладачем.

7.5. Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7.6. Бонуси

Здобувачі вищої освіти можуть додатково отримати до 10 балів за виконання додаткової самостійної роботи за курсом, наприклад виконання індивідуальних завдань за додатковою темою – завдання пропонуються викладачем, підготовка доповіді і участь у студентських наукових конференціях за темою курсу, розробка програмного забезпечення при виконанні індивідуальних завдань, підготовка методичних матеріалів і презентацій.

8. Рекомендовані джерела інформації

Базові

1. Основи охорони праці / В.І. Голінько. – Д.: НГУ, 2014. – 271 с.
2. Голінько В.І., Чеберячко С.І. Практикум з охорони праці. Навчальний посібник - Д.: Державний ВНЗ «НГУ», 2011. – 270 с.
3. Цивільний захист. Навчальний посібник / Зеркалов Д.В., Міхеєв Ю. В., Праховник Н.А., Землянська О. В. За редакцією Д. В. Зеркалов – К.: «Основа». 2014. – 234 с.
4. Безпека людини у життєвому середовищі: Навч. посібник / В.І.Голінько, М.В.Шибка, О.В.Безшасний; За ред. В.І.Голінька. – 4-е вид., перероб. і доп. – Д.: Національний гірничий університет, 2008. – 191с.
5. Безпека людини у надзвичайних ситуаціях: Навч. посібник / За ред. В.І. Голінька. – 4-е вид., перероб. і доп. – Д.: Національний гірничий університет, 2008. – 161 с.

6. Основи професійної безпеки та здоров'я людини : підручник / В. В. Березуцький [та ін.] ; під ред. проф. В. В. Березуцького. – Харків : НТУ “ХПІ”, 2018. – 553 с.

7. Безпека людини у сучасних умовах: Монографія / В.В. Березуцький, Н.Л. Березуцька, А.О. Богодист та ін.; За заг. ред. проф. В.В. Березуцького - Харків: ФОН Мезіна В.В., 2018. - 208 с

Допоміжні

1. Голінько В.І., Чеберячко С.І., Клочков В.Г. Аналіз умов праці на робочих місцях операторів. Навчальний посібник. - Д.: Національний гірничий університет, 2007. – 120 с.

2. Моніторинг умов праці. Навчальний посібник / Голінько В.І., Чеберячко С.І., Шибка М.В., Яворська О.О. - Д.: Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», 2014. – 236 с.

3. Практикум по оказанию первой медицинской помощи при несчастных случаях (для иностранных студентов, обучающихся в НГУ) / В.И. Голинько, В.Е. Фрундин, Я.Я. Лебедев, С.И. Чеберячко, Г.П. Кривцун - Д.: Национальный горный университет, 2008 – 67 с.

4. Голінько В.І. Електробезпека. Навчальний посібник – Дніпропетровськ, НГУ – 2010. – 76 с.

5. Ризик-менеджмент використання обладнання та технологій : навч. посібник для студентів спеціальності 263 «Цивільна безпека», освітня програма «Охорона праці»/ В. В. Березуцький. Харків : ФОП Панов А. М. 2020. 424 с

Інформаційні ресурси

1. <http://www.dsp.gov.ua> - Офіційний сайт Держпраці України.
2. <http://www.mon.gov.ua> - Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України.
3. <http://www.dsns.gov.ua> - Офіційний сайт Державної служби з надзвичайних ситуацій.

Методичне забезпечення

1. Голінько В.І., Чеберячко С.І. Практикум з охорони праці. Навчальний посібник - Д.: Державний ВНЗ «НГУ», 2011. – 270 с.

2. Методичні вказівки та контрольні завдання з дисципліни “Основи охорони праці” для студентів заочної форми навчання усіх спеціальностей /Уклад. В.І. Голінько, В.Ю. Фрундин, Я.Я. Лебедев, А.А. Литвиненко - Дніпропетровськ: Національний гірничий університет, 2006. - 15с.

3. Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни «Основи охорони праці», для студентів усіх спеціальностей / Упоряд.: В.І.Голінько, О.О. Яворська, С.І. Чеберячко,. Д.: РВК НМУ. - 2010. – 35 с.